

Mỗi tuần một bài toán

Trần Quang Hùng, Trường THPT chuyên KHTN, ĐHKHTN, ĐHQGHN

Đây sẽ là một chuyên mục hàng tuần trên blog "Hình học sơ cấp". Mỗi tuần tôi sẽ đưa lên một bài toán hình học do tôi sáng tác và những lời giải mà tôi thấy tâm đắc, đồng thời tôi cũng sẽ đề nghị một bài toán cho tuần sau.

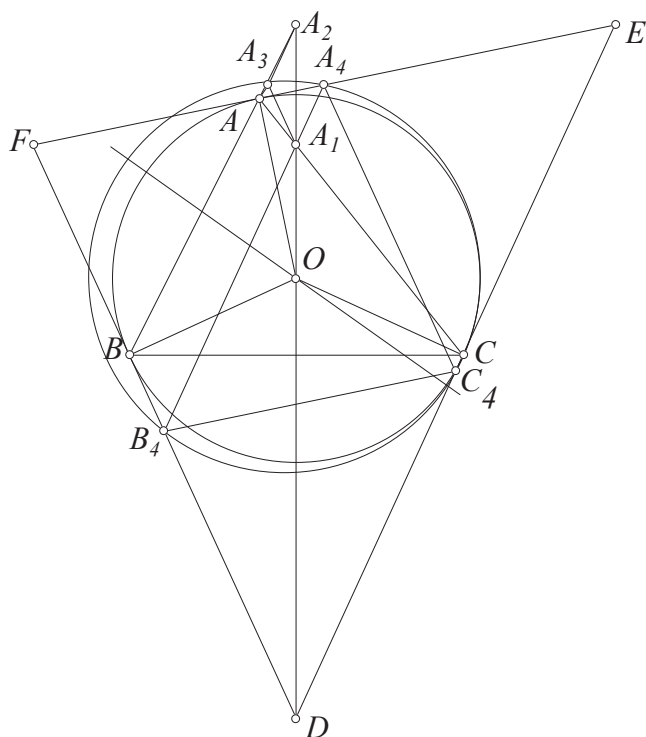
Đề bài

Cho tam giác ABC nội tiếp đường tròn (O) . Trung trực BC cắt CA, AB tại A_1, A_2 . Trên trung trực A_1A_2 lấy A_3 sao cho AA_3 vuông góc với đường thẳng Euler của tam giác ABC . Lấy A_4 đối xứng A_3 qua A_1A_2 . Dựng tương tự các điểm B_4, C_4 . Chứng minh rằng đường tròn ngoại tiếp tam giác $A_4B_4C_4$ tiếp xúc (O) .

Lời giải

Bổ đề. Cho tam giác ABC có tâm ngoại tiếp O và tâm nội tiếp I . D là hình chiếu của I lên BC . M là trung điểm của BC . K là đối xứng của M qua AI . Khi đó KD vuông góc với OI .

Bổ đề là một đề toán đề nghị bởi **TS. Nguyễn Minh Hà** trên báo TTT2 và đã được tác giả phát triển tại [đây](#).

Giải bài toán. Gọi các tiếp tuyến qua A, B, C của (O) cắt nhau tạo thành tam giác DEF thì đường thẳng Euler của tam giác ABC chính là đường thẳng OI của tam giác DEF . Theo bổ

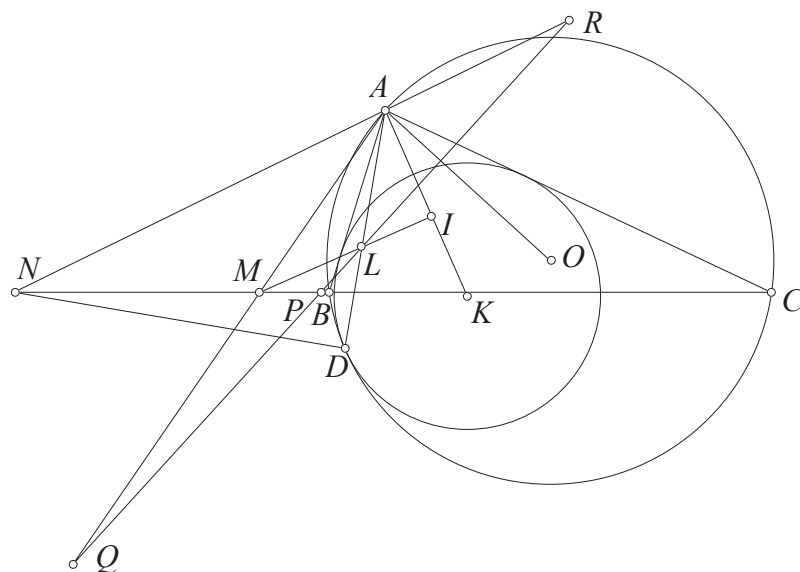
đề thì đường thẳng AA_3 đi qua đối xứng của trung điểm EF qua OD . Ta dễ chứng minh được trung điểm EF cũng nằm trên trung trực A_1A_2 . Do đó qua đối xứng trục OD thì trung điểm EF phải là đối xứng của giao điểm đường thẳng qua A vuông góc đường thẳng Euler và trung trực A_1A_2 với chú ý rằng trung trực A_1A_2 vuông góc OD nên bất biến qua đối xứng trục OD . Giao điểm đó chính là A_3 nên A_4 đối xứng A_3 qua OD chính là trung điểm EF . Chứng minh tương tự B_4, C_4 là trung điểm FD, DE . Từ đó theo định lý Feuerbach thì đường tròn ngoại tiếp tam giác $A_4B_4C_4$ tiếp xúc (O) .

Nhận xét

Tác giả tạo ra bài toán này là dựa trên bổ đề trên, bổ đề đó cũng có nhiều ứng dụng và phát triển khác. Các bạn **Nguyễn Đức Bảo** lớp 11 toán, THPT chuyên Phan Bội Châu, Nghệ An, bạn **Nguyễn Hồng Sơn** lớp 10 toán, **Trương Mạnh Tuấn** lớp 11 toán, trường THPT chuyên KHTN và **Phan Vũ Mỹ Quỳnh** lớp 10 toán, trường THPT chuyên Lê Quý Đôn, Đà Nẵng đã cho các lời giải khác tại [đây](#).

Bài toán đề nghị

Cho tam giác ABC nội tiếp đường tròn (O) tâm nội tiếp I . Đường tròn (K) tiếp xúc CA, AB và tiếp xúc trong (O) tại D . M, N thuộc BC sao cho $IM \perp AI$ và $DN \perp AD$. IM cắt AD tại L . Đường thẳng qua L vuông góc với OA cắt BC, AM, AN lần lượt tại P, Q, R . Chứng minh rằng P là trung điểm QR .

Mọi trao đổi xin gửi về email analgeomatica@gmail.com.